

lig givet, at jeg for min Part ikke vil gjøre nogen stærkt Modstand mod, at man vender tilbage til det Gamle, i alt Fald ikke undtagen paa de Punkter, hvor jeg mener, at det er afgjorte Forbedringer, der ere stete ved de Forandringer, der ere foretagne. Jeg skal altsaa slutte med at sige, at selv om man maatte anse det for rigtigst at lade Sagførerraadsinstitutionen, altsaa Lovens 3die Ufsnit, hvile, tror jeg dog, at der i de andte Bestemmelser i Loven vil findes mange nyttige Forandringer i de hidtil gjældende Regler, og som derfor nok vilde kunne fortjene en alvorlig Overveelse af dette Thing.

Lauridsen: Jeg skal fatte mig ganske overordentlig kort, og jeg skal gjøre det baade af Hensyn til Thingets Tid, for at det foreliggende Forslag kan blive færdigt i dette Møde, men ogsaa af særdeles reelle Grunde, nemlig fordi jeg tror at kunne sige, at dette Lovforslag her i Thinget er et dødt Papir, og jeg tror da ogsaa, at det er en almindelig Opfattelse, at Lovforslaget er umuligt, saaledes som det foreligger. Det forekommer mig, at naar man ganske overordentlig nøiagtig undersøger det Paragraf for Paragraf, vil man, maasse udenfor Bestemmelsen i dette Lovforslags § 19 og maasse udenfor det saakaldte 2de Ufsnit: Om Ophør af Sagførervirksomhed, ikke finde Noget som helst, der virkelig er praktisk rigtig eller i den almindelige Mand's Interesse. Jeg tror i det Hele taget, at der sjelden er blevet forelagt et Lovforslag for dette Thing, om hvilket man i saa høi Grad som om det foreliggende Lovforslag kan sige, at der i det ikke engang er en fornuftig Tanke, af hvilken man kan vente sig Noget som helst. Jeg skal begynde med det, som ligger først for i dette Lovforslag, nemlig det Forsøg, der gjøres paa at gjøre Udgangen til Sagførerstillingen saa at sige umulig for alle dem, som ikke ere fødte rige. Naar man læser dette Lovforslag igjennem, og saa ser paa Forholdene, saaledes som de ere, tror jeg, man rolig kan udfætte en betydelig Præmie for den, der kan udfælsere Noget, som mere kan hindre en Mand, der begynder under fattige Vilkaar, fra nogenstunde at blive Sagfører, end det Lovforslag, som her foreligger. Lad os rolig og jevnt se paa Lovforslaget, saaledes som det foreligger, og man vil da først se, at det udelukker dansk juridisk Examen; det skal jeg nu se bort fra foreløbig, idet jeg senere skal komme tilbage dertil og gjøre en ganske enkelt og kort Bemærkning derom. Forslaget gaar altsaa ud fra, at den første Betingelse for overhovedet at blive Sagfører ved nogen som helst Ret i dette Land, er, at man

har Studenterexamen og latinisk juridisk Examen. Lad os derfor se, hvorledes Vilkaarene ere med den nuværende Udannelsemaade. Man veed da, at for at blive Student og juridisk Kandidat under almindelige Forhold udkræves der for et jevnt dygtigt Menneske mindst 10 Aar, i hvilke han er henvist til at leve af sine Forældre eller, som flere maa, for Resten til, hvad han kan faae af de, som jeg indrømmer, ganske pønt fordelte og i og for sig rigelige, men dog i Forhold til det stadig voksende Antal Studenter aldeles utilstrækkelige offentlige Understøttelser. Altsaa Forholdet vil, naar man regner efter de faktiske Forhold, blive det, at efter 5 Aars Forløb bliver et ungt Menneske Student, og det har i disse 5 Aar kostet aarlig mindst 800 Kr., snarere 1000 Kr. Som Student gaar han mindst 5 Aar; det anses for meget godt gjort her i Landet, at en Student i Løbet af 5 Aar faar latinisk juridisk Examen med en ordentlig 1ste Karakter og derved viser sig i Besiddelse af, ligesom han isvrigt af sine Sævnlige opfattes som værende i Besiddelse af, nogenlunde passende juridiske Kundskaber. I den Tid kan der med den Universitetsuddannelse og med de Pligter og den Nødvendighed, der her i Landet er for at benytte Manuduktører, og med de dyre Boganskaffelser, som ere nødvendige i dette Land, godt for ham medgaa en 12—1600 Kr. om Aaret, det bliver sammenlagt 8,000 Kr., og lagt til de andre, bliver det altsaa 12,000 Kr., det vil koste at blive juridisk Kandidat. Naar han saa er kommen saa vidt, saa foreskriver dette Lovforslag, at han skal begynde med at være Fuldmægtig i 5 Aar. Forholdet er nu dette, at de allerfleste Sagførersfuldmagter, i alt Fald her i Hovedstaden, ere lønede med en Pengesum, der neppe slaar til til Støbler, og det vil ikke blive væsentligt forskjelligt under den nye Lov. Forholdet er i det væsentlige saaledes her i Landet, at de allerfleste Sagførersfuldmægtige søge over i en anden Stilling eller sørge for at faae en anden Stilling ved Siden af, f. Ex. paa et offentligt Kontor, hvis de da ikke leve af deres Forældre eller af juridisk Manuduktionsvirksomhed. Ofte bruges der her en temmelig daarlig Fremgangsmaade, idet der er en hel Del Fuldmagter, der paa en vis Maade ere Proformafuldmagter, ikke just i den Betydning, at Fuldmægtigen ikke deltaget i Affattelsen af Indlæg, men i den Betydning, at den, der har Fuldmagten, ingenstunde har været paa et juridisk Kontor paa anden Maade, end at han kommer og gaar for Indlæggenes Skyld. Disse skriver han om Aftenen hjemme og møder saa frem